

Viitasammakkoselvitys 2020

KALANNIN YLEISKAAVA, UUSIKAUPUNKI

VARSINAIS-SUOMEN LUONTO- JA YMPÄRISTÖPALVELUT

2020

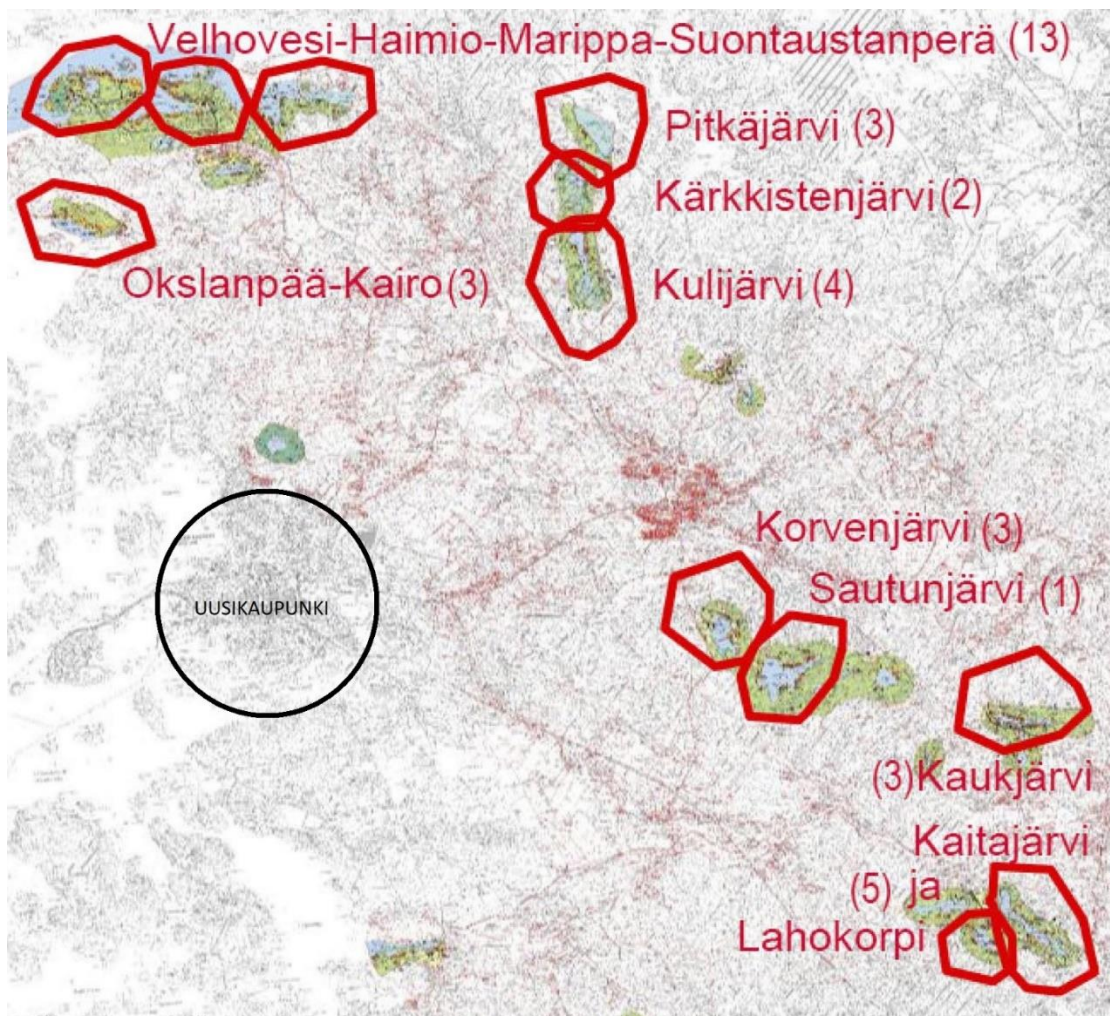
1. Johdanto

Kalannin yleiskaavan laadinnan yhteydessä tehtiin luontoselvitykset, joita täydennettiin keväällä 2020 viitasammakkoselvityksellä. Selvitys kohdistui erityisesti uusien rakennuspaikkojen kohteille. Työ aloitettiin jo 2019, mutta toimeksianto myöhästyi hitusen viitasammakkojen aktiivisesta kaudesta, eivätkä sammakot olleet enää kaikkialla äänessä. Maastokartoituksista ja raportoinnista vastasi Pekka Alho.

Kansikuva: Viitasammakon soidinmaisema Marippanvuoren Marjakarin itätyvellä © P. Alho

2. Kartoitusalue ja kartoitusmenetelmät

Kartoitetut kohteet sijaitsevat entisen Kalannin kunnan alueella Uudessakaupungissa. Kohteille yleistä on vesistöjen välitön läheisyys. Kartoitetut kohteet on esitetty seuraavalla **yleiskartalla**:

Huom! Kohteiden perässä olevat numerot ovat uusien rakennuspaikkojen määriä, eivät raportin järjestystä kuvaavia.

Vuonna 2019 kartoitus aloitettiin 20.5., mikä oli selvästi liian myöhäinen ajankohta, vaikka muutamia sammakoita oli edelleen äänessä mm. makeavesialtaalla ja Kaitajärvellä.

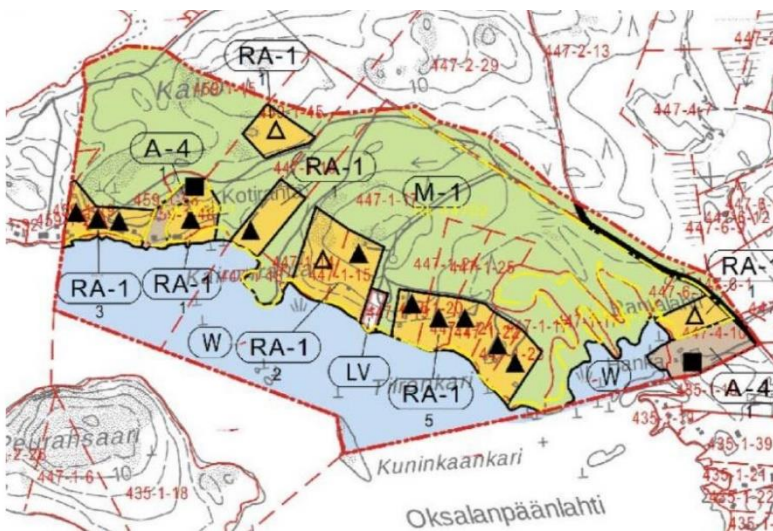
Vuoden 2020 kartoituksen ajoitusta lähtökohtaisesti hankaloitti jäätön ja lumeton talvi: lähtökohtaisesti viitasammakot aloittavat aktiivisesti viikon pari jään sulettua... huhtikuun loppu – toukokuun alku osoittautuivat kuitenkin perinteiseen tapaan erinomaisen hyviksi ja kartoituksen tulokset sen myötä onnistuneiksi.

Kartoitus tehtiin yöaikaan ja kaikki kohteet käytiin vuonna 2020 läpi öinä 28.4.-29.4. ja 3.-4.5. Sää oli varsinkin jälkimmäisellä kerralla otollinen, tyyni ja pitkstä aikaa vähän lämpimämpi.

3. Tulokset kohteittain

KOHDE 1: OKSALANPÄÄ

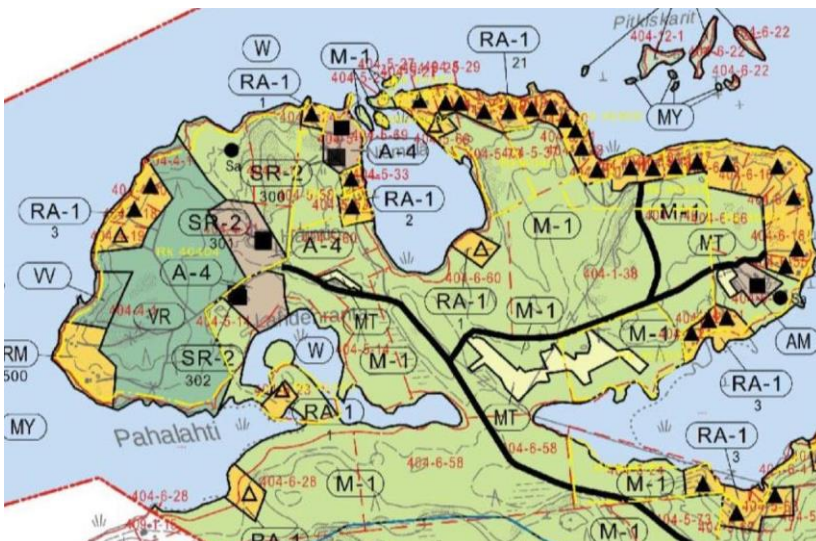
ei viitasammakoita

Kohteet kuunneltiin molempina vuosina 2019 ja 2020 (3.5.iltayö). Rakennuspaikkojen rannoilta tai niiden läheisyydestä ei tehty havaintoja viitasammakosta erinomaisessa säässä.

KOHDE 2: HAIMIO

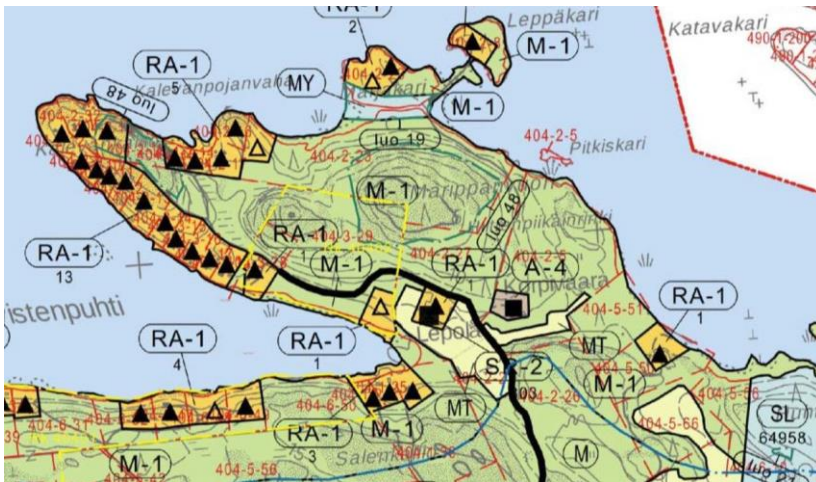
ei viitasammakoita

Nimetön vesialuekuroutuma keskellä Haimioa on osin viitasammakolle sopivaa habitaattia. Lajia ei kuitenkaan kuultu koko lahdella (siltä osin kuin olisivat kuuluneet rakennuspaikoille). Kohteen läntisin rakennuspaikka on loma-asutukselle sopivaa karumpaa rantaa ilman sammakoiden suosimaa kosteikkoa. Pahalahti sen sijaan tuntuu lupaavalta lajille, jota ei kuitenkaan kultu kumpanakaan vuonna. Sokkeloisella ja pimeässä hankalakulkuisella osalla saattaa jossain silti elää sammakoita päätellen lähialueiden hyvästä kannasta. Rakennuspaikka sijaitsee kuitenkin siten että altaalle suuntautuva vesialueen käyttö on olennaisinta ja muut kosteat osat jäänevät nykytilaan tontin ulkopuolelle. Kartoitus tehtiin yöllä 3.-4.2020.

KOHDE 3: MARIPPANVUORI

jonkin verran viitasammakoita

Elkkyistenpuhdin etelärannan rakennuspaikka on karumpirantaista, viitasammakolle huonosti sopivaa. Lehtopöllö oli sen sijaan ahkerasti äänessä lähituntumassa sydänyöllä 3.-4.5. Itäisen pohjukan rakennuspaikan edusta sen sijaan on sopivaa, mutta havaintoja ei hyvistä olosuhteista huolimatta tehty.

Marjakkarin – Leppäkäri Penkereen itäpuolella oli äänessä muutamia viitasammakoita, mutta Kalevanpojanvahan puolella havaintoja ei tehty. Rakennuspaikkojen välinen alue oli kuitenkin hyvinkin mahdollinen Marjakkarin tyvellä ja varsinkin ottaen huomioon vieressä lahdellmassa pulputtaneet yksilöt. Itse rakennuspaikat sijaitsivat potentiaalisen osan ulkopuolella / ulkoreunoilla.

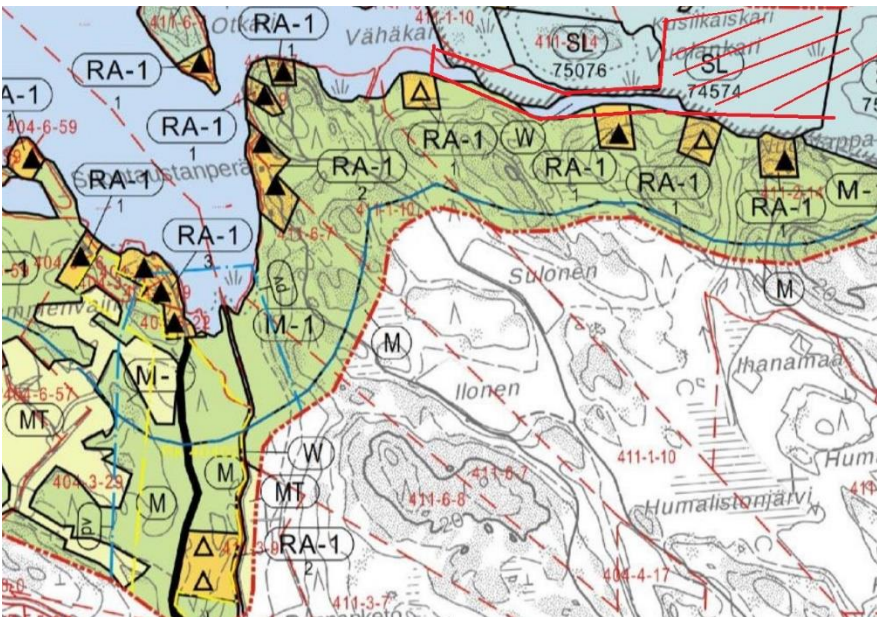
KOHDE 4: VÄHÄKARI / SIRPPUJOEN SUISTO

Runsaasti viitasammakoita

Kohteen Maurumaansalmen suun lähellä olevat kohteet sijaitsevat ilmeisesti vanhoilla hiekkamontuilla. Kohteella käytiin sekä 2019 että 2020, mutta sammakoita ei havaittu.

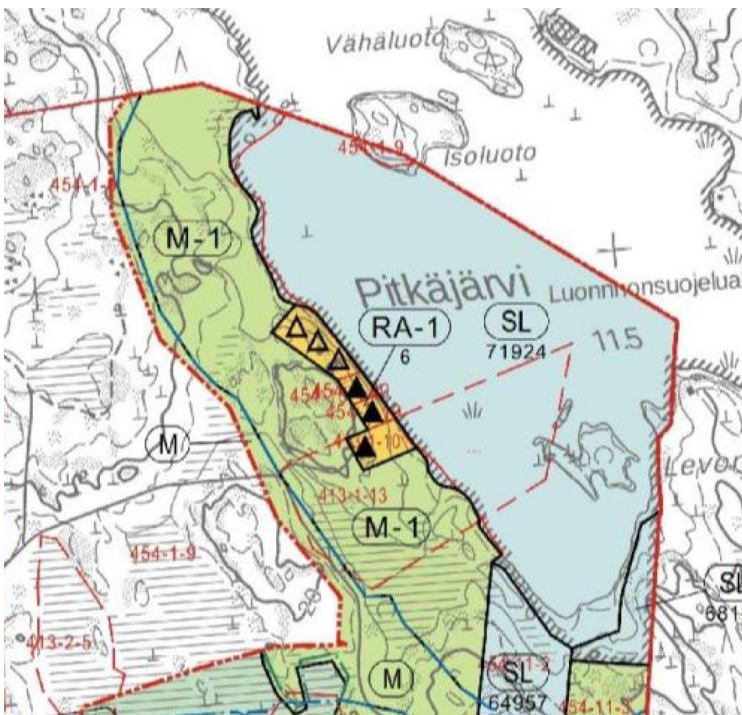
Vähäkari eteläpuolisella rakennuspaikalla rantaan on jossain vaiheessa ruopattu allasmainen alue. Altaan itärannasta eteenpäin juovan varrella aina Sirppujoen suistoon (Vuolankari-Kusilkaiskari-Kärmenokka) saakka jatkuva viitasammakoiden konsertti (punainen karttarajaus & viivoitus). Lahdelmaan jo rakennettujen kiinteistöjen väliin merkitty rakennuspaikka on kuitenkin jyrkempirantaista pohjoisrantaa, jonka edustalla huonompaa sammakkomaastoa muuhun

alueeseen verrattuna. Rakennuspaikka lisää suoraan suojelualueelle kohdistuvaa toimintaa ja luultavasti myös vesiliikennettä, mitä ei voi pitää kaikkiaan hyvänä kehityksenä suistossa.

KOHDE 5: Pitkäjärvi

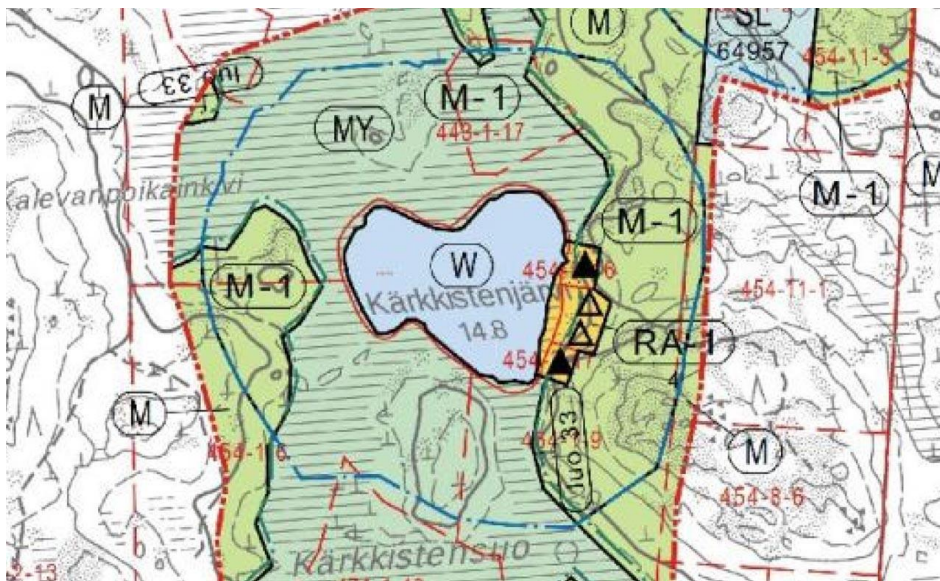
runsaasti viitasammakoita

Viitasammakot olivat hyvin äänessä aamuyöllä 4.5. jo rakentuneen osan eteläpuolella, sekä alkaen uusien rakennuspaikkojen pohjoisimmasta paikasta pohjoiseen. Toiselta puolelta saakka sammakot eivät kuuluneet Uudenkaupungin puolelle saakka, mutta aiemmin niitä on ollut siellä runsaasti (mm. Leka ym. 2013). Rakennuspaikat sijoittuvat kaikkiaan ”vähäsammakkoisempaan” rannan osaan järvellä, johtuen ruovikoituneen alueen puuttumisesta tässä kohtaa järveä.

KOHDE 6: KÄRKKISTENJÄRVI

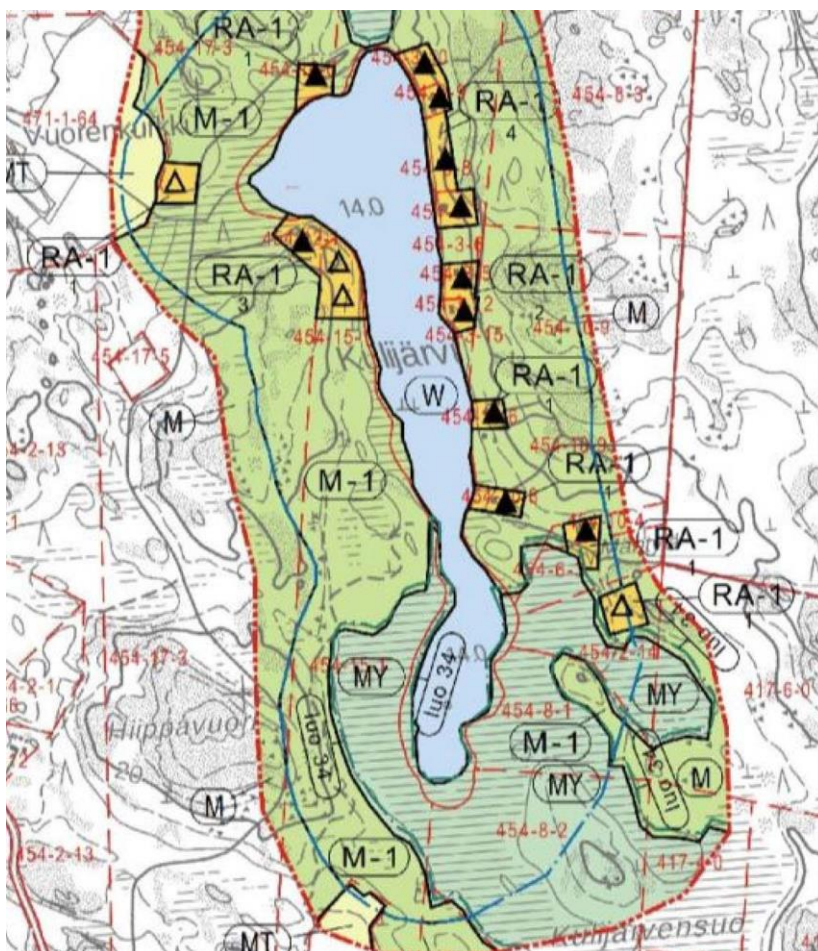
ei viitasammakoita

Suojärvimäistä Kärkkistenjärveä on kuunneltu molempina vuosina 2019 ja 2020 (4.5. aamuyö), mutta viitasammakoita ei ole havaittu.

KOHDE 7:

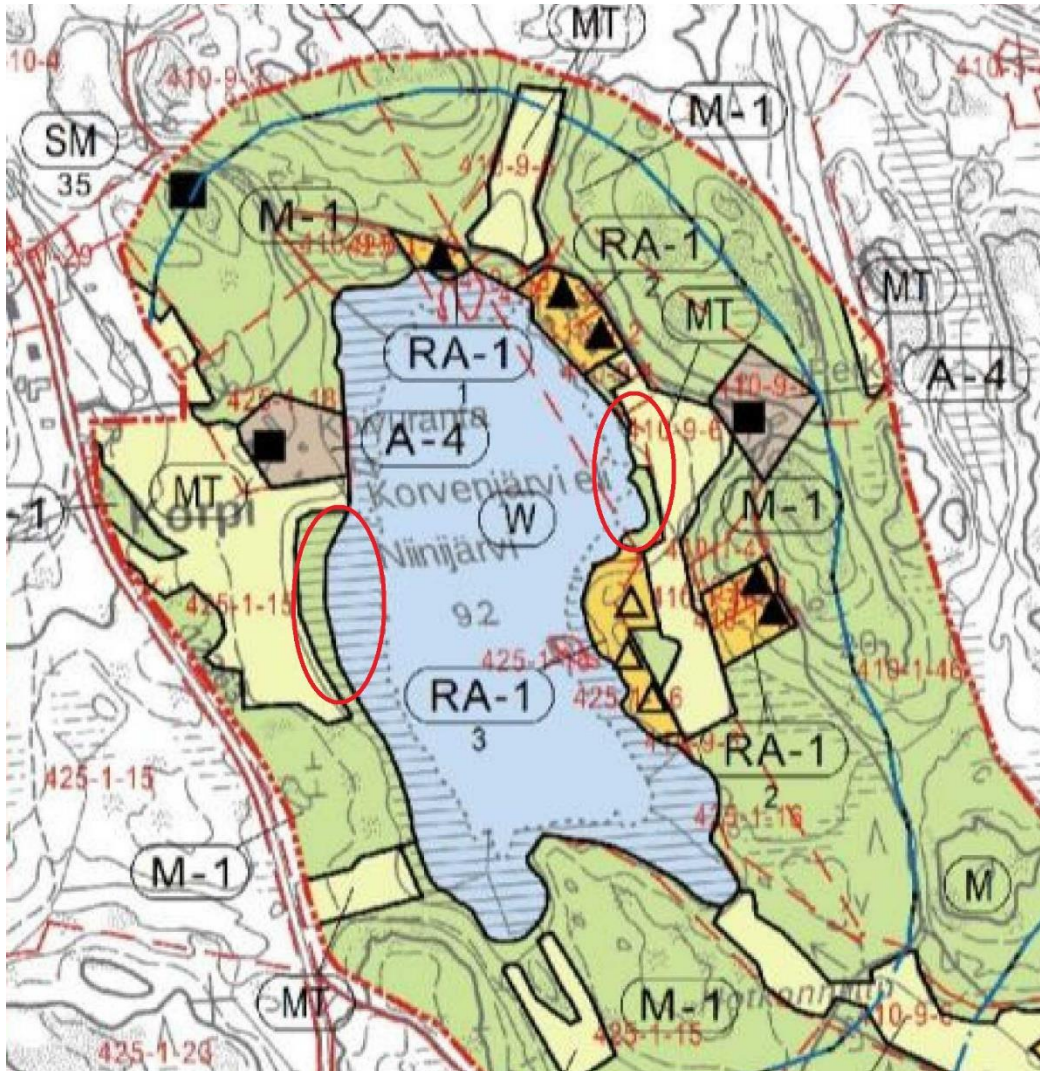
ei viitasammakoita

Kulijärvi on karkeasti ottaen Kärkkistenjärven kanssa samaa suokokonaisuutta, jolla ei havaittu viitasammakkoa 4.5. aamuyöllä. Varsinaiseen järveen rajautuvat rakennuspaikat sijoittuvat karuun osaan jossa ei ole sammakoille soveltuvaa rantaa, kaksi muuta lähes kuivalle ja/tai suomaan ympäröimään habitaattiin.

KOHDE 8: KORVENJÄRVI (NIINIJÄRVI)

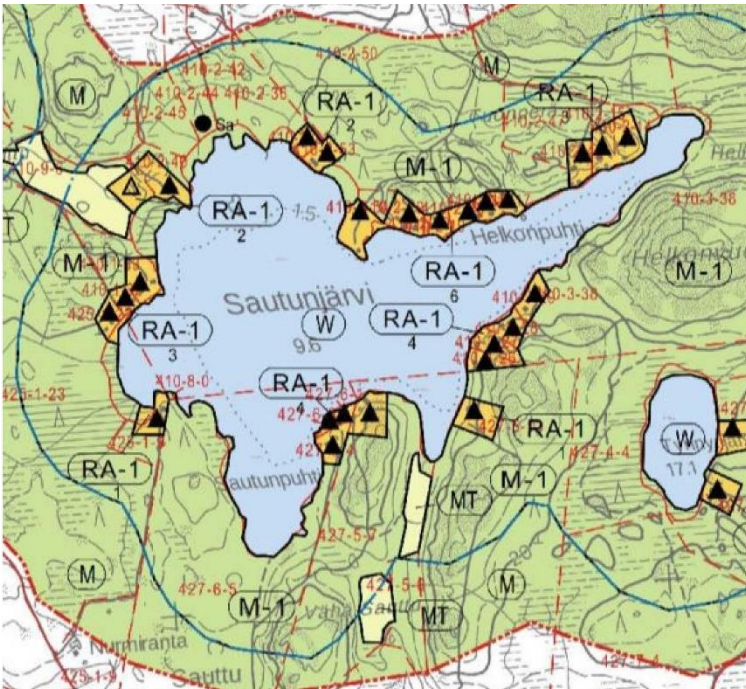
jonkin verran viitasammakoita

Järven itärantaa kartoitettiin 28.4.2020 iltayöllä ja länsireunaa 29.4. aamuyöllä. Itäreunalla sammakoita oli kohtalaisesti äänessä itäreunan niityn ranta-alueella ympärivuotisen kiinteistön edustalla, aina pohjoisimman rakennuspaikan tuntumaan saakka (ks. punainen rajaus). Yö kylmeni nollanpintaan ja aamuyöllä oli hiljaisempaa, mutta muutama sammakko äänteli vaisusti myös länsirannalla Korven pellonreunan tuntumassa järven rannassa. Vuonna 2019 sammakoita ei kuultu enää 21.5., mutta seudulla harvinainen rastaskerttunen lauloi pohjoisosassa, jossa nyt 2020 huuteli ahkerasti luhtakana.

KOHDE 9: SAUTUNJÄRVI

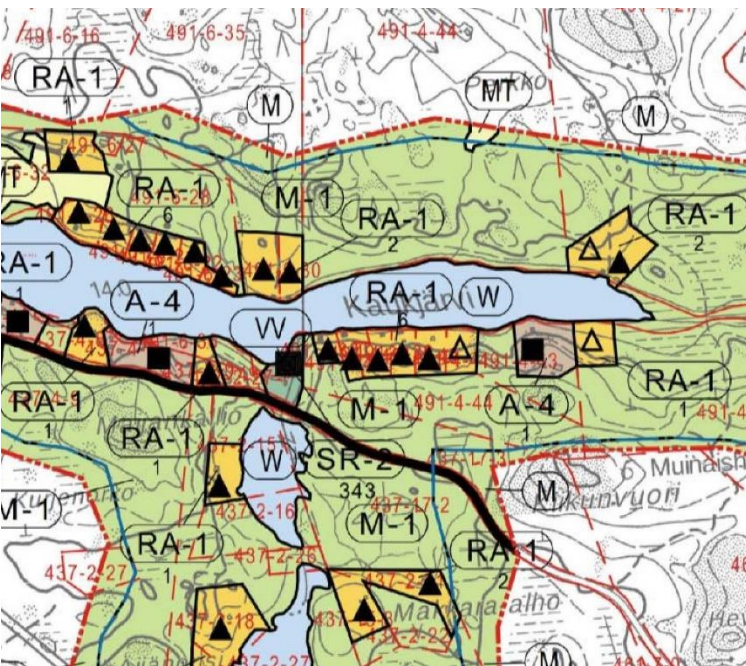
ei sammakoita

Sautunjärvelle on osoitettu vain yksi rakennuspaikka järven luoteisosaan. Paikalla ei kuultu viitasammakkoa 2019, eikä 29.4.2020, vaikka padon ympäristö vaikuttaa periaatteessa lajille sopivalta elinympäristöltä.

KOHDE 10: KAUKJÄRVI

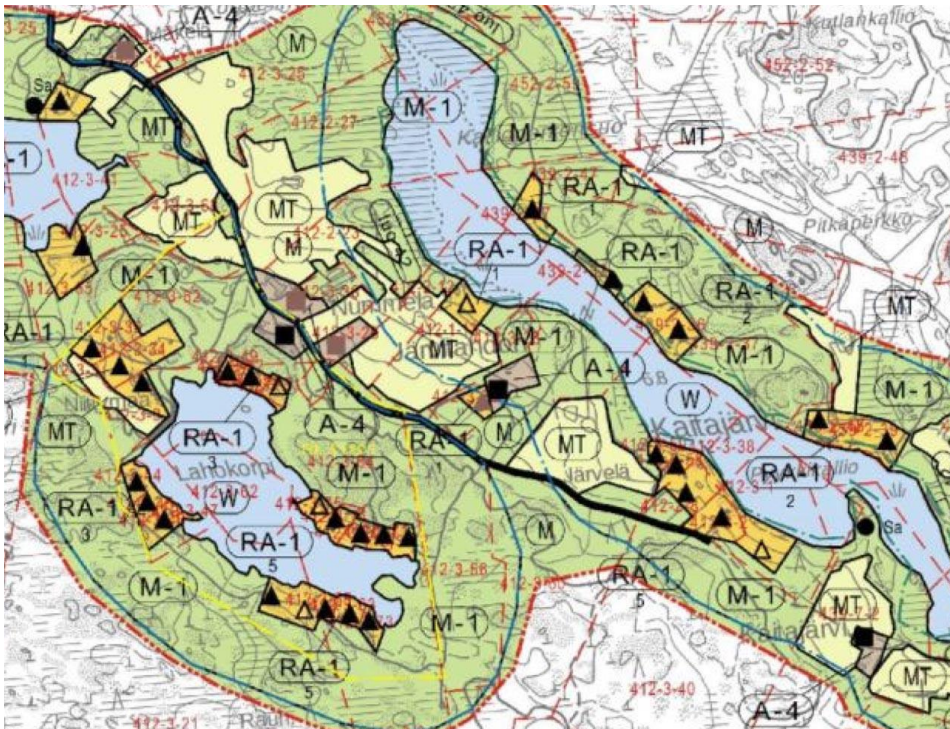
ei viitasammakoita

Kaukjärvellä kuunneltiin 28.4.2020 iltayöllä. Ei viitasammakoita, vain luhtakana ahkerasti äänessä järven länsipäässä.

KOHDE 11: LAHOKORPI

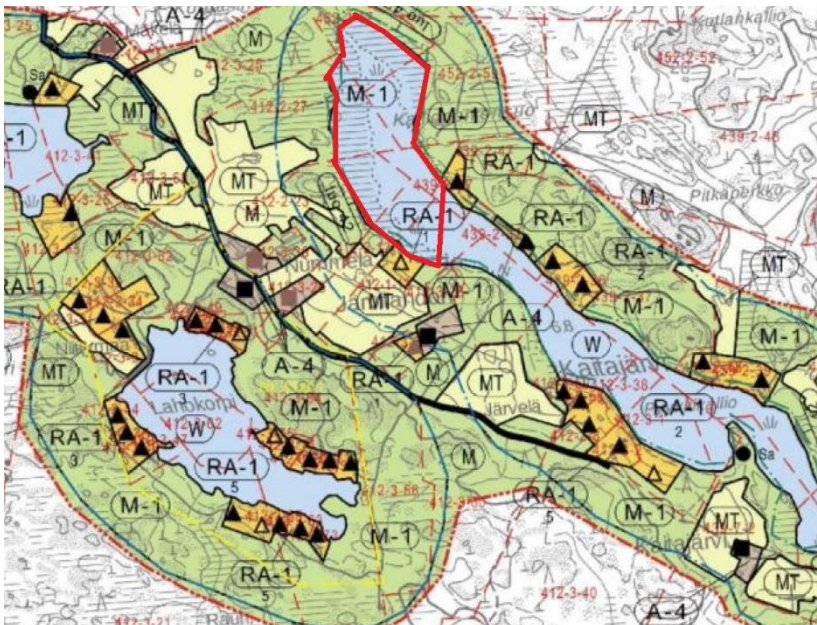
ei viitasammakoita

Lahokorven tekojärvellä ei uusien rakennuspaikkojen osalla havaittu viitasammakoita yöllä 28.-29.4. Järven länsiosassa ei käyty.

KOHDE 12: KAITAJÄRVI

runsaasti viitasammakoita

Kaitajärven luoteisosassa havaittiin muutama viitasammakko jo toukokuun jälkipuoliskolla 2019. Nyt järvi kartoitettiin 28.-29.4.2020 yöllä ja viitasammakoita oli runsaasti karttaan merkityllä punaisella alueella, ml. toisen rakennuspaikkavaruksen ranta. Järven kaakkoispäässä ja sen

rakennuspaikkavarauksella ei havaittu ainoatakaan, vaan esiintymisen raja kulki tiukasti kartalla esitetyn mukaan. Vapolan nautatilan kosteikolla saakka ei kuitenkaan käyty.

Kuva: öistä tunnelmaa viitasammakoille otollisesta habitaatista © Pekka Alho

MUITA KARTOITUKSEN OHESSA TAVATTUJA VIITASAMMAKKOPAIKKOJA UUDESTAKAUPUNGISTA

22.4. aamuyö

Taipaleenjärvi, muutama äänessä itä/koillisrannalla

28.4. aamuyö

Kytämäenrauma, Velluanjoenvarsi, Lokalahdentien itäpuolen lammikoilla useampia äänessä aivan levähdyspaikan vieressä

Tammio, pumppaamon lahdenpohjukka Lepäistentien varressa

Useampia äänessä, kuten myös vuonna 2019 vielä toukokuun lopullakin.

3.5. – 4.5. yö

Haukharjan lahti, useita äänessä, kuten monena aiempanikin vuonna

Kalanti, Elkkyinen, Metsäjärvi 3.5.-4.5.

useita pulputtajia kuului tielle saakka